

Hoort wie klopt daar op de deur – hoort wie klopt daar op de boom

November 2022. Je bent nooit te oud om te leren. Na 24 jaar heb ik ontdekt dat er in Quincy, op 40 km afstand ten noordwesten van Tallahassee, een dierenopvangcentrum is. Het St. Francis Wildlife Association (SFWA), een non-profit organisatie, rehabiliteert inheemse diersoorten in Noord-Florida die gewond, ziek en/of weesdieren zijn. Vanwege tropische storm Nicole, moest mijn vrijdagsinterview met Adlai Olson naar maandag verschoven worden. Door de storm konden zij en haar team geen dieren uitzetten in de natuur op donderdag. Dit uitstel resulteerde in een dubbele uitzetting van ongeveer 40 dieren op vrijdag. Wat ben ik blij dat we dit interview moesten verplaatsen want ik heb een aantal dieren gezien die er nog niet waren op vrijdag. Ik heb een ontzettend teerzame middag gehad, waarin ik kennis gemaakt heb met een heel speciaal vogeltje en een goedgemanierde negenbandig gordeldier (armadillo).

Susanne Cappendijk
Biotechniek correspondent buitenland, contact: susanne@semperclarus.com

Ontmoet Adlai Olson, een Wildlife Rehabber

Adlai heeft haar bachelordiploma in Biologie gehaald bij de Universiteit van Louisiana, met een focus op biodiversiteit en hulpbronnenbiologie (resource biology). Tijdens deze opleiding heeft ze stage gelopen bij een Wildlife Centrum waar ze voor het eerst met dierenrehabilitatie in aanraking kwam. Nadat ze afgestudeerd was, heeft Adlai gewerkt in dierenziekenhuizen en dierenartsenpraktijken om haar certificaat als dierentechnicus te verkrijgen, zodat ze ook medische handelingen kan en mag verrichten. Na het verkrijgen van haar diploma's, heeft ze gewerkt als directeur van een dierenrehabilitatiecentrum. Tijdens haar opleiding had Adlai al ontdekt dat ze het liefst werkt met vogels en met name roofvogels. Sinds deze zomer werkt Adlai in het SFWA, waar ze verantwoordelijk is voor het functioneren van het viervrouws sterke dierverzorgerteam (wildlife technicians) en de groep vrijwilligers. Ze coördineert alle uitzettingen, contacteert de dierenartsen en is verantwoordelijk voor de dagelijkse gang van zaken.

Hoe heb jij je voorbereid op je nieuwe positie bij het SFWA?

Adlai: "Voordat ik in staat was om te werken in het SFWA moest ik een aantal online-cursussen volgen op zowel staats- als federaal niveau en slagen voor alle examens. Iedere staat heeft andere regels. En op federaal niveau worden ook regels aangepast en nieuwe wetgevingen ingesteld. Je moet op de hoogte blijven van de laatste ontwikkelingen. Een van de lokale

biotechniek | februari 2023 - nummer 62/1

9

Hoort wie klopt daar op de deur – Hoort wie klopt daar op de boom

Afbeelding 3. Een babybuidelrat die samen met zijn broer woont. Zijn zus woont naast hen in de kooi en is twee keer zo klein, want hij kaapte al het eten weg.

Wat is de oorzaak van dit hoge aantal dieren dat opgevangen moet worden?

Adlai en haar collega's denken dat het te maken heeft met de klimaatveranderingen. Adlai: "Het SFWA verdeelt het jaar in aan- en uit-seizoenen. In het aanseizoen (broedsizoen) krijgen we de baby's binnen. Op dit moment zouden we in het uit-seizoen moeten zijn, maar zoals je zelf ziet hebben we een behoorlijk aantal babyeekhoorns en buidelratten in onze kooien zitten (Afbeelding 1-3). De afgelopen paar jaar hebben niet alleen wij maar ook andere rehabilitatiecentra geobserveerd dat het broedsizoen langer duurt en als consequentie het uit-seizoen korter is. Dit is geen goed teken voor de natuur. Wij moeten op deze veranderingen inspelen want er zijn verhoudingsgewijs meer vrijwilligers, materiaal, voedsel en medicatie nodig voor een goede opvang van de dieren. Deze veranderingen leiden tot een hoger kostenplaatje dat op zijn beurt een hoop organisatorische consequenties heeft, en zelfs kan leiden tot het sluiten van dierenopvangcentra vanwege een tekort aan donaties".

Een kooi, twee kooien, kleine kooien en luxe kamers

Voordat ik het gebouw binnenging waarin de dierenopvang plaatsvindt, verontschuldigde Adlai zich voor de rommel. Zij en haar team hadden nog geen tijd gehad om alle kooien te verschoneren. Er waren sinds vrijdagmiddag non-stop dieren binnengebracht die speciale verzorging nodig hadden. Het creëren van de juiste tijdelijke leefomgevingen vergde een kleine reorganisatie. Ik had geen probleem met de rommel en vond het erg interessant om te ontdekken hoe dit team efficiënt gebruik maakt van de beschikbare ruimte, zodat alle dieren zich op hun gemak voelen en met hun rehabilitatieproces kunnen beginnen.

In de voorste open kamer stonden ongeveer 20 kooien (1m x 0,5m x 0,5m). De meeste bewoners waren buidelratten en eekhoorns, inclusief een familie van zeven zwarte Zuidelijke vliegende babyeekhoorns (Glaucomys Volans). Deze eekhoorn is een nachtdier en ik had ze dan ook nog nooit gezien. Wat een bundel met slapende kopjes. Ze sliepen door alle geluiden heen.

In de tweede kamer staan de wasmachines. Voor lezers die mij in 3D kennen: ik ben niet zo groot

biotechniek | februari 2023 - nummer 62/1

11

Hoort wie klopt daar op de deur – Hoort wie klopt daar op de boom

Afbeelding 1. Een babyeekhoorn, die 24 uur per dag in een couveuse stabiel gehouden wordt.

Afbeelding 2. Een babyeekhoorn die gevoed wordt door Abbigail.

huisdierwetten van Florida: je mag wel oostelijke grijze eekhoorns (Sciurus carolinensis) maar geen wasberen (Procyon lotor) houden als huisdier. Alle trekvogels zijn beschermd, dus niet aanraken. Als je de habitat van een Gopher landschildpad (Gopherus polyphemus) verstoort, kun je boete worden (50-5000 dollar) door de Florida Fish and Wildlife Conservation Commission. Gevangenisstraffen van 60 dagen (incl. een second degree misdemeanor) zijn niet ongebruikelijk voor deze verstoring. Als wij een Gopher binnenkrijgen moeten we gedetailleerde aantekeningen maken van de omstandigheden waaronder een dier gevonden is, en verwittigen wij de staatsinstantie die de zaak verder onderzoekt".

De kracht van teamwork

Tijdens mijn bezoek waren de wildlife technicians (dierenverzorgsters) Miranda Pelle en Abbigail Stone bezig met de dierverzorging. Ik heb niet vaak een team gezien dat het zo ongelooflijk druk heeft en tegelijkertijd zoveel positiviteit uitstraalt. Ik vroeg aan Miranda, Abbigail en Adlai waarom zij deze baan gekozen hebben. Alle drie gaven ze eenzelfde soort antwoord: "Wij hebben inderdaad een drukke baan, er zijn nooit genoeg uren in een dag, maar we willen geen andere baan hebben want het geeft een hoog voldoening om de dieren gezond te maken en terug in hun natuurlijke omgeving te kunnen plaatsen".

De twee andere dierenverzorgsters, Sara Kershner en Kayla Davis, waren die middag niet aan het werk maar dankzij de goede aantekeningen die gemaakt worden bij ieder dierenverblijf en kooi, kan ieder subteam elkaars taken vlekkeloos overnemen. Iedere dierverzorgster werkt met alle dieren, zodat iedereen 100% zorg kan geven aan alle dieren.

Hoeveel dieren worden er jaarlijks binnengebracht bij SFWA?

Adlai: "SFWA heeft dit jaar al meer dan 3000 dieren binnengekregen. Dit is meer dan in 2021. Het merendeel van deze dieren zijn buidelratten (Didelphis virginianus) en oostelijke grijze eekhoorns. Er worden ook redelijk wat Gophers, uilen en spechten binnengebracht".

10

biotechniek | februari 2023 - nummer 62/1

Hoort wie klopt daar op de deur – Hoort wie klopt daar op de boom

(1,58 m), maar ik kon niet over de stapel dekens heen kijken die naast de wasmachines klaarlag om gebruikt te worden. Deze stoffen dekens worden gebruikt voor grondbedekking en kooiverrijking, om baby's in te wikkelen als ze gevoed worden, als postoperatieve dekens, en om de kooien af te dekken. Alle dekens moeten dagelijks gewassen worden met uitzondering van de dekens van de coyotes (Canis latrans) en de wasberen. Deze worden buiten verbrand omdat hun feces bacteriën en virussen bevatten die schadelijk zijn voor mensen en andere dieren.

In de volgende kamer, staan zeven grote kooien, een zwembad en er zijn ook drie afgesloten zijkamers. Toen ik deze sectie binnenstapte, hoorde ik geklop op deur. Miranda vertelde me dat dit Andy is. Andy is een negenbandig gordeldier (Dasypus novemcinctus) die al bijna zes maanden in het centrum woont. Toen hij arriveerde, had Andy maar een halve staart en geen nagels aan zijn voertoppen. Hij klopt op de deur als hij wil eten. Groet iedereen door om de benen heen te draaien, ook al heb je geen eten bij je. Dat is pas een welgemanierde gast. Adlai vertelde me op dit moment dat zij een speciale staatsvergunning moet aanvragen voor Andy omdat hij bijna zes maanden in het dierenopvangcentrum verblijft. Als je een gordeldier langer dan zes maanden huisvest ben je als persoon en als centrum strafbaar volgens de wet in Florida.

In de kamer naast Andy zat een kalkoen (Cathartes aura) met een beschadigde vleugel. Deze vogel zat voor het eerst sinds twee weken op een zitstok. Ik probeerde de derde kamer te vermijden want daar zat een coyote in met een gewonde poot. Vergelijken met de geur die een coyote verspreidt, is een volle poelpluier van een menselijke baby een aangename geur. In de gemeenschappelijke ruimte was ook een landschildpad die net uit het kikkerbad kwam. Deze schildpad zwemt niet, maar hij heeft een behandeling nodig voor zijn beschadigde poten en in het water verloopt het genezingsproces sneller. Hij had ook een gat zo groot als mijn vuist in zijn schild. De geconsulteerde dierenarts had besloten dat dit gat op een natuurlijke wijze kan genezen. Ik kon de hartslag zien in het gat. De andere drie schildpadden, die in de tussenkamers gehuisvest zijn, hadden gaten en scheuren van diverse groottes in hun schild en liepen rond met speciale tape over de verwondingen.

Afbeelding 4. Een gestreepte hoosuil met een beschadigd oog.

12

biotechniek | februari 2023 - nummer 62/1

In de andere kooien zat een roodstaart zuizerd (*Buteo jamaicensis*) met een gebroken vleugel, een pelikaan (*Pelecanus onocrotalus*) met een gat in zijn/haar voedingszak, en een volwassen gestreepte bosuil (*Strix varia*), met een beschadigd oog (Afbeelding 4). Het SFWA werkt nauw samen met een groep dierenartsen die wonen rondom Tallahassee. Twee van de dierenartsen die ze consulteren zijn gespecialiseerd in inheemse diersoorten (wildlife). Een keer per week komt er een dierenarts van Jacksonville (2,5 uur rijden) naar Tallahassee. Deze dierenarts heeft zich gespecialiseerd in oogheelkunde voor dieren. De gestreepte bosuil staat op de lijst om behandeld te worden. Voor speciale dure operaties zamelt SFWA geld in door campagnes.

Wat voor voorzorgsmaatregelen worden er genomen als jullie wasberen verzorgen?

Helemaal achterin het gebouw – geïsoleerd van alle andere dieren – zaten twee wasberen, ieder in een eigen kooi. Wasberen zijn de primaire gastdieren van *Baylisascaris procyonis*. Dit is een rondworm die vooral in kinderen problemen kan veroorzaken. Ook is de wasbeer een reservoir voor rabïës, dus de verzorgers moeten extra veiligheidsmaatregelen nemen bij het verzorgen van wasberen.

Adlai: "Om infecties met rabïës-vector species (RSV) te vermijden dragen we persoonlijke beschermingskleding (PPE) inclusief een veiligheidsbril. We houden de omgeving van de kooien erg schoon en schrobben alles met zeep en heet water. We raken het bevuilde kooimateriaal niet direct aan en, zoals eerder gezegd, al het kooimateriaal wordt buiten verbrand volgens een voor-geschreven protocol. Alle verzorgers van wasberen moeten preventief ingeënt zijn tegen rabïës".

De triage kamer – speciale vogel

Toen ik de nauwe, niet verharde oprit naar SFWA binnenreed, kwam er net een auto terugge-redden. Deze redders hadden een gewond dier afgeleverd. Adlai en haar team geven de binnengebrachte dieren ongeveer 30 minuten aanpastijd en beginnen dan aan het triage-proces, wat identiek verloopt aan een eerste hulp ziekenhuisopname.

Afbeelding 5-7: Het triage proces van de yellow-bellied sapsucker.

Van het buitenverblijf naar je natuurlijke habitat

Als dieren klaar zijn om teruggezet te worden in de natuur neemt Adlai of een van de technici contact op met plaatselijke bewoners die hun land beschikbaar stellen voor de uitzetting. De dieren worden in reiskooien geplaatst en dan rijden ze naar het desbetreffende perceel toe. Roofvogels worden zo dicht mogelijk bij de plaats waar ze gevonden vrijgelaten omdat ze dan een grotere kans hebben om hun partner/nest terug te vinden. Eekhoorns en buidelratten worden over verschillende percelen verdeeld om overpopulatie te voorkomen.

Wat adviseer je als mensen een babyeekhoorn vinden, die je als huisdier mag houden?

"Over het algemeen adviseren wij dat als mensen dieren vinden om ze direct naar het SFWA te brengen. Het probleem is dat veel mensen online zoeken hoe ze bijvoorbeeld een babyeekhoorn kunnen redden. Ons team heeft vele websites gecheckt en vaak is de verschatte informatie niet correct. Er wordt geadviseerd om babyeekhoorns puppyformula te voeren. Wij weten dat deze baby hier diarree van krijgt en dit creëert een levensbedreigende situatie. Een van de belangrijke componenten van mijn baan is dan ook het verstrekken van correcte informatie en op een niet-confronterende wijze uit te leggen dat we het erg waarderen dat mensen voor deze babydieren willen zorgen. Echter, als je echt bezorgd bent en wilt dat deze dieren overleven, dan breng je ze naar ons toe want wij kunnen deze dieren de beste levenskansen geven zodat ze teruggebracht kunnen worden naar hun natuurlijke habitat".

Wat voor advies geef je aan iemand die als vrijwilliger wil werken bij SFWA?

"Wees niet bang om vieze handen te krijgen. Hier in het SFWA werk je in een 'vieze' en arbeidsintensieve omgeving. Zolang je bereid bent om te werken ben je welkom. Neem iedere gelegenheid aan om te leren. Al onze vrijwilligers beginnen met het wassen van kooimateriaal, inclusief het doen van de was en het opruimen ervan, schoonmaken van de kooien en de vloer en klaarmaken van habitats. Wanneer we (dierentechnici en ikzelf) zien dat je comfortabel bent met deze handelingen dan wordt je naar de diervoorzorg gepromoveerd. Je begint dan eerst met kleine handelingen zoals voerbakken vullen, dieren overzetten in schone kooien en als dat allemaal goed gaat dan mag je werken met de baby's. Sommige vrijwilligers hebben ook een interesse in een professionele carrière als diertehnicus en wij geven hun de kans om te ontdekken of ze geschikt zijn voor dit soort werk. Wij bieden hun deze ervaring aan".

Wat is je favoriete dier?

"Mijn eerste professionele interactie was met vogels, en roofvogels zijn nog steeds mijn grote liefde. Mijn favoriete vogel is de gestreepte bosuil. Dit zijn prachtige dieren en ze zijn erg slim. Als een gestreepte bosuilbaby uit het nest valt, gebruikt het kuiken zijn/haar snavel om terug naar het nest te klimmen. Er worden dus bijna nooit babyuiljes binnen gebracht. Hun roep is ongelooflijk, en ze zien er prachtig en statig uit. Ze gedragen zich ongelooflijk cool, alsof ze boven alle dagelijkse beslommering staan, maar in de tussentijd horen en zien ze alles. We hebben ook een groep gestreepte bosuilen in het bos rondom het SFWA zitten. Ik vind het waanzinnig mooi en vredevol om 's avonds de groep te horen roepen".

Hoe verhoog je het bewustzijn in de gemeenschap over het werk dat hier gebeurt bij SFWA?

"Door educatie. Het geven van correcte informatie is broodnodig. Onze educatieve coördinator Sandy bezoekt scholen, kerken, naschoolse opvang en andere evenementen om het werk van St. Francis te delen. Het zijn voornamelijk voorlichtingsevenementen. Wij trainen de dieren die meegaan met Sandy naar educatieve evenementen. Zo hebben we bijvoorbeeld 'Orange Juice' de eekhoorn. Hij heeft een zenuwaandoening waardoor hij zijn evenwicht niet goed kan houden. Hij kan niet teruggezet worden in de natuur omdat hij niet kan overleven. Maar hij is een slimme vogel en vindt het prachtig als hij aandacht krijgt. Hij is gek op gedroogde bananen.

Afbeelding 8: Twee buidelratten in de buitenverblijven.

We delen ook informatie op onze website, via Twitter, Facebook en Instagram. We schrijven nieuwsbrieven en maken brochures”.

Wat is een ontvoeringsbaby?

“Een ontvoeringsbaby is een gezonde baby die naar het SFWA gebracht wordt. Dit kan bijvoorbeeld een babyekhoorn zijn of een jonge vogel die nog niet kan vliegen. De moeder is vaak dichtbij en als deze baby dan meegenomen wordt door een persoon noemen wij dit een 'ontvoeringsbaby'. Wij mogen een aangeboden dier niet weigeren en moeten in dit geval een gezonde baby innemen die nu de plaats bezet houdt die voor een gewond dier bedoeld is. En dat niet alleen, het moederdier verliest een gezonde baby. Wij benadrukken tijdens educatieve evenementen dat als je een babydier vindt, je eerst zo'n 30 minuten wacht terwijl je de omgeving checkt. Als er in dat tijdsinterval geen volwassen dier verschijnt en de baby vertoont stresssymptomen (geluid, postuur) dan is het tijd om de baby te redden en deze naar het SFWA te brengen. Wij kunnen de professionele zorg geven die nodig is om dit dier veilig en gezond terug te brengen naar zijn/haar habitat”.

Noot SC: afgelopen voorjaar hadden wij drie babyroodstaart haviken in onze tuin. De moeder zat in de boom terwijl de baby's die nog niet goed konden vliegen aan het oefenen waren in de tuin. Dit waren inderdaad perfect gezonde baby's en de moeder hield op afstand een haviksoogje in het zeil.

Foto's Susanne Cappendijk